

ગાંધીનગર સમાચાર

તા. ૮-૧૨-૨૦૧૪, સોમવાર

તંત્રી સ્થાનેથી....

મોદી-મમતા અને મહેબૂબા : લવહેટ રિલેશનશિપ

જમ્મુ-કાશ્મીરમાં વિક્રમબલક મતદાનનો વજા લે એ પહેલાં જ મોદીને એકી સાથે અનેક જાતના પડકાર ઝીલવાની નોખા આવી છે. ચૂંટણીમય બની ગયેલા જમ્મુ-કાશ્મીરમાં એક જ દિવસે પાંચ જુદા જુદા સ્થળોએ હુમલા કરીને સરહદ પારના આતંકી આક્રમણોએ મોદીને કાશ્મીર મુદ્દે લલકાર્યા છે. હાફિઝ સહદ જેવા મોસ્ટ વોન્ટેડ આતંકીને પાકિસ્તાને લાહોરમાં મીનાર-એ-પાકિસ્તાન ખાતે ઐતિહાસિક ટેલીવુડ આયોજન કરવા માટે સ્પેશિયલ ટ્રેનોની વ્યવસ્થા કરી આપી અને કાશ્મીરને પાકિસ્તાન સાથે લોહીની સગાઈ હોવાની દુહાઈ દઈ હાફિઝ સહદે મોદીને રીટસરનું અલ્ટિમેટમ જ આપી દીધું છે. હજી એ સમાચારોની શાહી સુકાય એ પહેલાં પશ્ચિમ બંગાળનાં મુખ્યમંત્રી મમતા બેનરજીએ વડાપ્રધાને દિલ્હી ખાતે આયોજન પંચમાં ઘરમૂળ ફેરફાર કરી એને ' નીતિ પંચ ' જેવા નવા સ્વરૂપમાં ટાળવા બોલાવેલી મુખ્યમંત્રીઓની બેઠકમાં ઘરના ગેરહાજર રહેવાનો નિર્ણય જાણી અમિત શાહે કોલકાતામાં એમની સામે શારદા ચીટ ફંડ સંદર્ભે કચેલા બેફામ ઉચ્ચારોનું વેર વાળ્યું છે. અલબત્ત, એ પણ આખરે રાજકારણી છે, એટલે એમને વળતું જ નિવેદન કરીને મોદી અમને સહકાર આપશે તો અમે પણ એમને સહકાર આપીશું એવો વિકલ્પ ચાલુ રાખ્યો છે. જમ્મુ કાશ્મીરમાં અંદરખાને મહેબૂબા મુક્તી સાથે સાંઠગાંઠ રચી સતા કબજે કરવાનો ઘરાદો ઘરાવતાં મોદીને મહેબૂબાએ કાશ્મીરમાં થયેલા આતંકી હુમલાઓના મુદ્દે ગુનેગાર ઠેરવતું નિવેદન ફટકાર્યું છે. વિક્રમ મતદાનનો મોડિયામાં વધુ પડતો પ્રચાર જ આતંકવાદીઓને ઉત્કેષ્ટવાનું નિમિત્ત બનેલ છે, એ મતલબનું નિવેદન કરી મુક્તી મોહમ્મદ સહદનાં રાજકારણી પુત્રીએ ભાવજના યતનગત, વિવેચક રૂપે રહેલા અશ્વને અટકાવવાનો પ્રયાસ જ કર્યો છે. રાહુલ ગાંધીએ પણ કમ્મર કરીને છ મહિના દરમિયાન મોદી સરકારે માત્ર પોતાના જ હાથ મજબૂત કરવાની નીતિ અપનાવી હોવાનો આક્ષેપ કર્યો છે. યુપીએ શાસન દરમિયાન જમ્મુ-કાશ્મીરમાં મહદંશે સુલેહશાંતિનું વાતાવરણ હતું, જે મોદીએ સત્તાનાં સૂત્રો સંભાળ્યાં ત્યારથી કલુષિત થયું હોવાની વાતમાં વ્યૂહ પણ છે જ. મોદી કોઇ પણ ભોગે વિદાનસભાની ચૂંટણીઓ જીતી લેવા ફૂટસંકલ છે ત્યારે એમની વિરૂદ્ધ પડકારો પણ એટલા જ મોટા છે. બે કે પડકારોને અવસરમાં ફેરવી દેવાની કળાના ખાસતલ વડાપ્રધાન આવી વિકટ પરિસ્થિતિમાં જ વધુ ઝળકતા રહ્યા છે, એ પણ કોઇ નથી ખાણતું?

ગાંધીનગર ઈન્ટરનેશનલ પબ્લિક સ્કૂલમાં 'ગ્રાન્ડ પેરેન્ટસ ડે' ઉજવાયો

ગાંધીનગર ઈન્ટરનેશનલ પબ્લિક સ્કૂલ દ્વારા તા. ૩ ડિસેમ્બરના રોજ 'ગ્રાન્ડ પેરેન્ટસ ડે'ની ઉજવણી કરવામાં આવી હતી. આ ઉજવણીના ભાગરૂપે પ્રિ-પ્રાયમરી તથા પ્રાયમરી વિભાગના વિદ્યાર્થીઓના ગ્રાન્ડ પેરેન્ટસને આમંત્રિત કરવામાં આવ્યા હતા. તદઉપરાંત કેલાસધામ વૃદ્ધાશ્રમમાંથી પધારેલ વડીલ મહેમાનોએ કાર્યક્રમની શોભા વધારી હતી. શાળાના આ અભિગમને તમામ વાલીગણે બિરદાવ્યો હતો. ગ્રાન્ડ પેરેન્ટસને તેમના વિચારોને રજૂ કરવાની મોકળાશ આપવામાં આવી હતી. ગ્રાન્ડ પેરેન્ટસ એમના બાળપણની યાદ તાજ કરવાના હેતુસર ફૂલ સ્પોર્ટ્સ દ્વારા રમતગમતનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. શાળાના ટ્રસ્ટી મેનેજીંગ ડીરેક્ટર તથા આચાર્ય સહિત મોટી સંખ્યામાં વાલીઓ કાર્યક્રમમાં ઉપસ્થિત રહ્યા હતાં.

હરિની દષ્ટિ...

આપણે પરદેશમાં થતા લગ્ન અને તે સંદર્ભે શીલાના કેસની ચર્ચા કરી રહ્યા છતાં. શીલાનો પાસપોર્ટ એજન્ટે શીલાને બદલે બીજા કોઈને આપી દીધો છે અને શીલા જ્યારે પોતાના વિઝાના પેપર્સ અંગે તપાસ કરવા જાય છે ત્યારે તેણીને ખબર પડે છે કે તેણીનો પાસપોર્ટ તેના પતિના કુટુંબી ભાઈ લઈ ગયેલ છે. શીલાના સાસુએ શીલાને જણાવ્યા વગર વિઝાની કાર્યવાહી આગળ વધારવાની એજન્ટને ના પાડી દીધેલ છે. શીલાને તેના પતિના જે દર રોજ ફોન આવતા હતા તે પણ હવે આવતા નથી. શીલા આઠ કે દસ દિવસે જો પતિને ફોન કરે તો પતિ પોતે કામમાં છે અને ઉડાઉ જવાબ આપીને ફોનમાં વાત કરવાની ટાળી દે છે. શીલા મનમાં ખૂબ મુંજાય છે. પછી તો એવું બને છે કે શીલા જો લંડન ફોન કરે તો કોઈ જવાબ આપવા જ તૈયાર નથી. આમ, આખું વર્ષ પસાર થઈ જાય છે. શીલા અદાલતમાં તેના પતિ સામે ભરણપોષણની અરજી કરે છે અને અરજી થતા લંડન મુકામે પતિને ભરણપોષણની નોટીસ બજાવવાનો પ્રયત્ન ઉભો થાય છે. ઘણા વર્ષો પહેલા એવી સ્થિતિ હતી કે પરદેશની તકરાર એટલે કે ખૂબ જ અધરી બાબત ગણાતી. હવે મહત્તમ જિલ્લાઓમાં લગ્ન વિષયક તકરાર સંદર્ભમાં ફેમિલી કોર્ટ કાર્યરત છે. વિદેશમાં વસતા ભારતીયો સાથે જો કોઈ ટિકરીના લગ્ન થાય અને ત્યારબાદ જો આવી પત્નીને તરછોડી દેવામાં આવે તો દાખલ થતા કેસોમાં કોર્ટની હુકમત, કોર્ટ દ્વારા અપાતી નોટીસ સંદર્ભે તેમજ કોર્ટ દ્વારા થયેલી હુકમની અમલવારી થવા અંગે અનેક અવરોધોનો સામનો કરવો પડે છે. તેવી સામાન્ય માન્યતા છે અને કેટલીકવાર કરવો પડે છે. હાલની સ્થિતિમાં ફેમિલી કોર્ટ મારફત નોટીસની બજવણી સંદર્ભે વિશેષ ળોગવાઈ અસ્તિત્વમાં છે. અદાલત મારફત બજાવવાની નોટીસ એ જે તે એમ્બેસી મારફત મોકલવામાં આવે છે.

સર્વ વિદ્યાલય કેળવણી મંડળ (કડી), ગાંધીનગર સંચાલિત એમ.બી. પટેલ ઈંગ્લીશ મીડીયમ સ્કૂલના એન.એસ.એસ. કેમ્પનો પૂર્ણાહુતિ સમારોહ શનિવારે યોજાયો હતો. બીજીથી છ ડીસેમ્બર સુધી બોરીજ સરકારી પ્રાથમિક શાળા ખાતે આ કેમ્પનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. પૂર્ણાહુતિ સમારંભમાં ડૉ. આર.જે. વ્યાસ (કેમ્પસ ડાયરેક્ટર, નર્સિંગ કોલેજ ગાંધીનગર) શ્રીમતી ઈન્દુમતી એન. નિમાવત (રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય એવોર્ડ વિજેતા) એથ્લેટિક્સ-ગુજરાત સરકાર, શ્રી કરણસિંહ રાઠોડ, શ્રી સુકેતુ મહેતા (સમાજસેવક ૧૨૩ વખત રક્તદાતા), શ્રી વિદિત શર્મા (એડવોકેટ તથા ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થી), જાગૃતિબેન પટેલ (ટ્રેડર, જીએસએનપી) તેમજ લાયોનેસ પ્રમુખ શ્રીમતી ચંદાબેન યાદવ અતિથિ તરીકે ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. આ પ્રસંગે એન.એસ.એસ. વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા બોરીજ ગામની શાળાનાં બાળકોને નૃત્ય શીખવવામાં આવેલ અને રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું. ઊજર સૌ આમંત્રિતોએ શૈક્ષણિક જીવન દરમિયાન અનુશાસન, એકાગ્રતા, હકારાત્મકતા રાખી આગળ વધી રાષ્ટ્રને સન્માન આપવાની હાકલ કરી હતી. આ સમગ્ર કાર્યક્રમનું સંચાલન વિદ્યાર્થી નિવિધ દેસાઈએ કર્યું હતું. જ્યારે આચાર્ય અર્પિત ક્રિશ્ચિયને સર્વનો આભાર માન્યો હતો. આ પાંચ દિવસ સેવાકીય પ્રવૃત્તિથી સભર આ કેમ્પનાં સંચાલક ડૉ. વર્ષા પારેબની પ્રવૃત્તિને શાળા પરિવાર તેમજ ઊજર સૌએ બિરદાવી હતી.

એલડીઆરપી ખાતે વિજ્ઞાન વર્કશોપનું આયોજન

ગાંધીનગર, તા. ૭ કડી સર્વ વિશ્વ વિદ્યાલય સંચાલિત એલડીઆરપી ઈન્સ્ટિટ્યુટ ખાતે શ્રીમતી એમ.બી. પટેલ ઈંગ્લીશ મીડીયમ સ્કૂલ, સેક્ટર-૨૨ ઉ દ્વારા વિજ્ઞાન પ્રવાહની વિદ્યાર્થીનીઓ માટેના એક વર્કશોપનું આયોજન તાજેતરમાં કરવામાં આવ્યું હતું. જેમાં શ્રીમતી આર.જી. પટેલ કન્યા શાળા, સેક્ટર-૨૨-૨ની ધોરણ-૧૧ વિજ્ઞાનપ્રવાહની વિદ્યાર્થીનીઓએ ભાગ લીધો. ડૉ. આરમલ જૈન, શ્રી દર્શન વ્યાસ અને શ્રી હરિઓમ વત્સની ઉપસ્થિતિમાં વર્કશોપનો પ્રારંભ થયો. સૌ પ્રથમ ડૉ. આરમલ જૈને મૌસમ વિશે રસદ્રઢ માહિતી આપી હતી. ત્યારબાદ ડૉ. દર્શન વ્યાસે ક્રિઝિક્સને લગતા જુદા જુદા પ્રયોગો કરી બતાવ્યા અને ઉપસ્થિત સર્વને પ્રાયોગિક રીતે પ્રત્યક્ષ સમજ પુરી પાડી. હરિઓમ વત્સે સૂર્ય અને સૂર્યશક્તિ વિશે જ્ઞાન પીરસ્યું. વર્કશોપના બીજા દિવસે ડૉ. ધનંજય રાવલે પ્લેન અને હેલીકોપ્ટરની બનાવટ અને કાર્યપ્રણાલી વિશે સમજણ આપી હતી. ડૉ. બી.કે. જેને આર.એન.એ., ડીએનએ વગેરેનું શુ મહત્વ છે તેની સમજણ આપી હતી. શ્રી અજય ગોરે ગણિતના વિવિધ પગલ્સ, સ્વાધ્યાયો અને ગણિતિક રમતો શીખવી હતી. કાર્યક્રમના અંતમાં પ્રો. શ્રી શર્મા બ્રહ્માંડની ઉત્પત્તિ તથા સૂક્ષ્મ જીવો અંગેની જાણકારી આપી હતી.

ઓષધીય વનસ્પતિઓની ઓળખ, તેના ઘરગથ્થુ ઉપયોગો અને મૂલ્યવર્ધન-અંગેનો મહિલા તાલીમ કેમ્પ યોજાયો

ગાંધીનગર, તા. ૭ જેવા સામાન્ય રોગો માટે ઉપયોગી એવી વનસ્પતિઓ જેવી કે ગળો, તુલસી, નગોડ, લીલી ચા, બ્રાભી, મહિલાઓ પોતાના ઘર-આંગણે ફૂદીનો, ભાંગરો... વગેરેની ઓળખ અને ઉપયોગોની જાણકારી આપવામાં આવી હતી. આ પ્રસંગે ગુજરાત ઓષધીય વનસ્પતિ બોર્ડના મુખ્ય કારોબારી અધિકારી ડૉ. જગદીશ પ્રસાદે જણાવ્યું હતું કે જો મહિલાઓ પોતાની આસપાસમાં થતી ઓષધીય વનસ્પતિઓને ઓળખશે અને તેનો ઓષધીય ઉપયોગ કરતાં શીખશે તો તેઓને અર્ચમાં ઘણી મોટી રાહત મળી શકે છે. આ બાબતનો મહિલાઓ માટેનો એક તાલીમ કેમ્પ તાજેતરમાં ગાંધીનગરના શ્રી જવાહરલાલ નહેરુ સરકારી ઓષધીય વનસ્પતિ ઉદ્યાન ખાતે યોજાઈ ગયો. આ તાલીમમાં ભાગ પરિવારને સામાન્ય લાગતી બીમારીઓથી અળગા રાખી શકશે અને બીમારીઓ પાછળ થતા દાકતરી

આજે 'વર્લ્ડ મેન્ટલી ચેલેન્જ ડે'

માનસિક વિશિષ્ટ વ્યક્તિઓને સમાજની મુખ્ય ધારામાં સમાવીએ અને આજના દિવસની ઉજવણી સાર્થક કરીએ

(કુલત નિમાવત) ગાંધીનગર, તા.૭ આજે 'વર્લ્ડ મેન્ટલી ચેલેન્જ ડે' દુનિયા ઉજવી રહી છે એ ખુશીની વાત છે, પરંતુ સાથે સાથે ખેદ એ વાતનો પણ છે કે હજી એવા દિવસે દૂર છે જ્યારે આવા ખાસ દિવસો ઉજવવાની જરૂર નહીં પડે. એનું કારણ એટલું જ કે દુનિયા જેમને 'મેન્ટલી ચેલેન્જ લોકો' તરીકે ઓળખે છે, અને આપણે દેશ જેમને 'માનસિક વિશિષ્ટ લોકો' તરીકે ઓળખે છે એવા વિશિષ્ટ લોકો માટે આજેય માત્ર ગણ્યા-ગાંઠ્યા લોકો અને મૂઢીભર સંસ્થાઓ જ કાર્યો કરે છે. સમાજનો બહોળ વર્ગ અને મોટો સમુદાય આવા વિશિષ્ટ લોકોથી હજી પણ અંતર રાખીને જ ચાલે છે. એટલે સુધી કે આવા વિશિષ્ટ લોકોના પરિવારજનો જ તેમનાથી અણગમો રાખતા કે તેમને હડધૂત કરતા કે પછી તેમને સામાન્ય સમાજથી દૂર રાખતા જોવા મળે છે. આજે ગાંધીનગર જિલ્લામાં એક હજારથી વધુ અને શહેરમાં ૩૦૦થી વધુ માનસિક વિશિષ્ટ લોકો વસે છે, જેમના માટે માત્ર આઠેક સંસ્થાઓ જ પ્રવૃત્તિઓ કરે છે. આ પૈકી તેમને નિયમિત તાલીમ આપતી સંસ્થાઓ તો માત્ર પાંચ જ છે, જે પૈકી ૩ નિવાસી તાલીમ સંસ્થાઓ છે. અલબત્ત, સરકાર દ્વારા પ્રાથમિક કક્ષાએ 'એસએસએ' અને સેકન્ડરી કક્ષાએ 'આઈઈડીઈએસ' અભિયાન અંતર્ગત આવા વિશિષ્ટ વ્યક્તિઓને શિક્ષણ અને તાલીમ આપવાના પ્રયત્નો ચાલુ છે. પરંતુ, એ નક્કર હકીકત છે કે પોતાના કલ્યાણ માટે સમાજે પોતે જ પ્રયત્નો હાથ ધરવા પડશે. રાજ્યના ગણ્યાગાંઠ્યા શહેરોની માફક ગાંધીનગર આ બાબતમાં ઘણું આગળ છે એ વાતનો આ પ્રસંગે હરખ કરવા જેવો ખરો. અહીં ૨૦૦થી જિજ્ઞેશ રાવલ જેવા કર્મઢ યુવાનોના પ્રયત્નોથી જિલ્લા કક્ષાની સ્પેશિયલ ઓલિમ્પિક્સ સ્પર્ધા નિયમિત યોજવામાં આવે છે, જેના કારણે જિલ્લાનાં માનસિક વિશિષ્ટ બાળકો રાષ્ટ્રીય કક્ષાએ વિવિધ રમતોમાં ભાગ લઈ શક્યા છે. ૨૦૦૮માં જિલ્લાના ૩ વિશિષ્ટ રમતવીરો, ૨૦૧૧માં ૭

રમતવીરો અને ૨૦૧૨માં તો ૪૨ જેટલા વિશિષ્ટ રમતવીરોએ રાષ્ટ્રીય કક્ષાની સ્પર્ધામાં ભાગ લીધો હતો અને ૩૬ જેટલા મેડલ્સ પણ જીત્યા હતા. ૨૦૧૩માં ૫ રમતવીરો નંશનલ કક્ષાએ પહોંચ્યા હતા અને ૨૦૧૪માં ઈન્ટરનેશનલ કેમ્પમાં જિલ્લાના ૪ વિશિષ્ટ રમતવીરો પસંદગી પામ્યા હતા, જે પૈકી બે રમતવીરો તો બે સિલ્વેકશન કેમ્પ પણ પૂર્ણ કરી

અલ્લારખા મણુદ શોખ : પિતાજીનું નામ મણુદભાઈ શોખ સેક્ટર-૧૩માં રહે છે

ચૂક્યા છે. એ જ રીતે વોલીબોલની નંશનલ લેવેલની ટીમમાં ગાંધીનગર જિલ્લાની ૫ વિશિષ્ટ ખેલ વીરોંગનાઓ સામેલ હતી, આ ટીમે નંશનલ લેવેલ બ્રોન્ઝ મેડલ પ્રાપ્ત કર્યો હતો. આ ઉપરાંત, ગાંધીનગરમાં ગ્રો દ્વારા સહયોગી સંસ્થાઓ (જી ઈ કલબ, ગાંધીનગર કલ્ચરલ ફોરમ, અવસર કલા મંદિર, જુનિયર સિટીઝન્સ

કાઉન્સલ, ઈન્ડિયન રેડક્રોસ સોસાયટી, હેત ફાઉન્ડેશન, અધિનભાઈ એ પટેલ કોમર્સ કોલેજ) અને થોડા સંવેદનશીલ નાગરિકોના સહયોગથી વર્ષ ૨૦૦૫થી દર વર્ષે નવરાત્રી દરમિયાન શારીરિક-માનસિક વિશિષ્ટ લોકો માટે 'બાબુડાના ગરબા' નામે વિશિષ્ટ ગરબા મહોત્સવનું પણ આયોજન કરવામાં આવે છે, જેમાં વિશિષ્ટ અને સામાન્ય લોકો એક જ ગ્રાઉન્ડમાં ગરબે રમે એવી વ્યવસ્થા કરવામાં આવે છે. આ સ્તુત્ય પ્રયત્ન એવો ફળ્યો છે કે આજે નગરના અનેક સામાન્ય નાગરિકો વર્ષભર આ ગરબા મહોત્સવની રાહ જુએ છે અને હોંશે હોંશે એમાં પોતાનું યોગદાન પણ આપે છે, એમાં ભાગ પણ લે છે. આ ગરબા મહોત્સવ યોજવાનો હેતુ પણ એ જ છે - વિશિષ્ટ લોકોને સમાજની સામાન્ય ધારામાં સમાવવા. 'બાબુડાના ગરબા'એ આ હેતુ સુપેરે સર કર્યો છે. ઉપરાંત, આવા જ પ્રયત્નોની ફળશ્રુતિરૂપે ગાંધીનગરમાં 'સાધના' નામે માનસિક વિશિષ્ટ બાળકોના વાલીઓનું એક સંગઠન પણ રચાયું છે. જે દર માસે નિયમિતપણે મળે છે, પોતાના અનુભવો એકબીજા સાથે વહેંચે છે અને પોતાનાં વિશિષ્ટ સંતાનોને વધુમાં વધુ સારી રીતે તાલીમ આપવા માટે સજ્જ બને છે. સંસ્થા નિયમિત કાર્યક્રમો પણ કરે છે. આટલી બધી સંસ્થાઓની વૃદ્ધક-નિયમિત પ્રવૃત્તિઓ પણ માનસિક વિશિષ્ટ વ્યક્તિઓની સ્થિતિમાં ખાસ સુધાર કરી શકી નથી. એનું એકમાત્ર કારણ એ છે કે હજી સમાજના સામાન્ય લોકોનું ધ્યાન માનસિક વિશિષ્ટ લોકો સુધી પહોંચી નથી. આજની તારીખે પણ માનસિક વિશિષ્ટ વ્યક્તિઓ - સામાન્ય વ્યક્તિઓના અણગમનું પાત્ર છે, સનેહનું કે સાથનું નહીં. આજે માનસિક વિશિષ્ટ વ્યક્તિઓ માટેના દિવસની ઉજવણી દુનિયા કરી રહી છે ત્યારે માનસિક વિશિષ્ટ વ્યક્તિઓને પણ આપણા સમાજનો, આપણી દુનિયાનો એક ભાગ ગણી તેમને સમાન તક આપવાની, સાથે રાખવાની નેમ લઈએ તો આ દિવસની ઉજવણી સાર્થક ગણાયે.

બિનનિવાસી ભારતીયો માટે લગ્નની નોંધણી ફરજિયાત બનાવાઈ છે

આપણે પરદેશમાં થતા લગ્ન અને તે સંદર્ભે શીલાના કેસની ચર્ચા કરી રહ્યા છતાં. શીલાનો પાસપોર્ટ એજન્ટે શીલાને બદલે બીજા કોઈને આપી દીધો છે અને શીલા જ્યારે પોતાના વિઝાના પેપર્સ અંગે તપાસ કરવા જાય છે ત્યારે તેણીને ખબર પડે છે કે તેણીનો પાસપોર્ટ તેના પતિના કુટુંબી ભાઈ લઈ ગયેલ છે. શીલાના સાસુએ શીલાને જણાવ્યા વગર વિઝાની કાર્યવાહી આગળ વધારવાની એજન્ટને ના પાડી દીધેલ છે. શીલાને તેના પતિના જે દર રોજ ફોન આવતા હતા તે પણ હવે આવતા નથી. શીલા આઠ કે દસ દિવસે જો પતિને ફોન કરે તો પતિ પોતે કામમાં છે અને ઉડાઉ જવાબ આપીને ફોનમાં વાત કરવાની ટાળી દે છે. શીલા મનમાં ખૂબ મુંજાય છે. પછી તો એવું બને છે કે શીલા જો લંડન ફોન કરે તો કોઈ જવાબ આપવા જ તૈયાર નથી. આમ, આખું વર્ષ પસાર થઈ જાય છે. શીલા અદાલતમાં તેના પતિ સામે ભરણપોષણની અરજી કરે છે અને અરજી થતા લંડન મુકામે પતિને ભરણપોષણની નોટીસ બજાવવાનો પ્રયત્ન ઉભો થાય છે. ઘણા વર્ષો પહેલા એવી સ્થિતિ હતી કે પરદેશની તકરાર એટલે કે ખૂબ જ અધરી બાબત ગણાતી. હવે મહત્તમ જિલ્લાઓમાં લગ્ન વિષયક તકરાર સંદર્ભમાં ફેમિલી કોર્ટ કાર્યરત છે. વિદેશમાં વસતા ભારતીયો સાથે જો કોઈ ટિકરીના લગ્ન થાય અને ત્યારબાદ જો આવી પત્નીને તરછોડી દેવામાં આવે તો દાખલ થતા કેસોમાં કોર્ટની હુકમત, કોર્ટ દ્વારા અપાતી નોટીસ સંદર્ભે તેમજ કોર્ટ દ્વારા થયેલી હુકમની અમલવારી થવા અંગે અનેક અવરોધોનો સામનો કરવો પડે છે. તેવી સામાન્ય માન્યતા છે અને કેટલીકવાર કરવો પડે છે. હાલની સ્થિતિમાં ફેમિલી કોર્ટ મારફત નોટીસની બજવણી સંદર્ભે વિશેષ ળોગવાઈ અસ્તિત્વમાં છે. અદાલત મારફત બજાવવાની નોટીસ એ જે તે એમ્બેસી મારફત મોકલવામાં આવે છે.

અગાઉ એવું બનતું કે બિનનિવાસી ભારતીય જો ભારતમાં લગ્ન કરે તો લગ્ન નોંધણી સમયે કોઈ દિશા સુચક ગાઈડલાઈન અસ્તિત્વમાં ન હતી. સમયની કસોટીએ બિનનિવાસી ભારતીયો લગ્નની નોંધણી સંદર્ભે આપણા ગુજરાત રાજ્ય દ્વારા એક પરિપત્ર જાહેર કરવામાં આવેલ છે. જે પરિપત્રની માહિતી દરેક વ્યક્તિને હોવી જોઈએ. બિનનિવાસી ભારતીયોના લગ્નની નોંધણી બાબતનો જે પરિપત્ર છે તે જોઈએ તો, ગુજરાત લગ્ન-નોંધણી અધિનિયમ, ૨૦૦૬ ૧ લી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૮ થી ફરજિયાત લગ્ન નોંધણી અમલમાં છે અને તે મુંબઈ લગ્ન નોંધણી અધિનિયમ ૧૯૫૩નું સ્થાન લે છે. રાજ્યમાં બિન-નિવાસી ભારતીયો દ્વારા ગુજરાત લગ્ન-નોંધણી અધિનિયમ ૨૦૦૬ હેઠળ થતી લગ્ન નોંધણીમાં ખોટી કે અધુરી માહિતી પુરી પાડીને થતી લગ્નની નોંધણી અટકાવવાના હેતુથી ગુજરાત લગ્ન નોંધણી અધિનિયમ, ૨૦૦૬ ની કલમ-૮ અને ગુજરાત લગ્ન નોંધણી નિયમો ૨૦૦૬ ના નિયમ - ૪ હેઠળ રજીસ્ટ્રાર (લગ્ન નોંધણી) ને મળેલ સત્તાને રૂએ ગુજરાત લગ્ન નોંધણી અધિનિયમ ૨૦૦૬ હેઠળ લગ્ન નોંધણી માટે રજીસ્ટ્રાર સમક્ષ રજૂ થતી લગ્ન - નોંધણી યાદીમાંના પશ્કારોનાં કોઈ પશ્કાર વિદેશમાં વસવાટ કરતો હોય તો આવા લગ્નોની નોંધણી કરતા પહેલાં રજીસ્ટ્રારે આ સાથેના પરિશિષ્ટ મુજબની વધારાની માહિતી મેળવી તેની ખરાઈ કરી લગ્ન નોંધણી યાદી સાથે સામેલ કરવાની રહેશે. બિન નિવાસી / વિદેશ નિવાસી ભારતીય લગ્ન નોંધણી યાદી સાથે પુરી પાડવાની વધારાની વિગતો સંદર્ભે માહિતી દર્શક સૂચનાઓ રજીસ્ટ્રારને તેઓની કચેરીના નોટીસ બોર્ડ પર મુકવાની રહેશે. દરેક રજીસ્ટ્રારે સદર પરિપત્રની સૂચનાઓનું ચુસ્તપણે પાલન કરવાનું રહેશે અને સૂચનાઓનું પાલન નહિ થવાના કિસ્સામાં જો

કોઈ જવાબદારી ઉભી થશે તો તે માટે રજીસ્ટ્રાર સ્વયં જવાબદાર રહેશે. લગ્ન નોંધણી કરાવનાર વર અથવા કન્યા જો પરદેશમાં રહેતા હોય એટલે કે એન.આર.આઈ. હોય તો તેઓએ નિયેનું ફોર્મ ભરવું આવશ્યક છે. લગ્ન નોંધણી માટે રજૂ થતી લગ્ન-નોંધણી યાદીમાંના બંને પશ્કારો અથવા એક વિદેશમાં વસવાટ કરતા હોય તો લગ્ન નોંધણી યાદી સાથે રજૂ કરવાની વધારાની માહિતી. ૧.વરનું પૂરું નામ : કન્યાનું પૂરું નામ :

મહિલા સમાજ અને કાયદો અંક-૭૧ ડૉ. ભાવનાબેન કે. બેશીપુરા

૨.વરનું પૂરું સરનામું (વિદેશમાં વસવાટનું) : કન્યાનું પૂરું સરનામું (વિદેશમાં વસવાટનું) : ૩.વરનો પાસપોર્ટ નંબર : કન્યાનો પાસપોર્ટ નંબર : (પાસપોર્ટની પૂમાણિત નકલ સામેલ કરવી) ૪.જે વિદેશનો વિઝા ધરાવતા હોય તેની વિગત : વર : કન્યા : ૫.વિઝાની મુદત વિઝા નંબર.....

વર : .....થી .....સુધી કન્યા : .....થી .....સુધી (વિઝાની પ્રમાણિત નકલ સામેલ કરવી) ૬. એન.આર.આઈ. દરજાની વિગત : વર : કન્યા : (દરજાના સમર્થનમાં સંબંધિત ડોક્યુમેન્ટની પ્રમાણિત નકલ સામેલ કરવી) ૭.સોશિયલ સિક્યોરીટી નંબર : વરનો : કન્યાનો : (પ્રમાણિત નકલ સામેલ કરવી) ૮. એન.આર.આઈ. વર/કન્યાના વોટર અથવા એવીયન રજિસ્ટ્રેશન કાર્ડની વિગત (રજૂ થયેલ વિગતોના સમર્થનમાં સંબંધિત કાર્ડની પ્રમાણિત નકલ સામેલ કરવી) : આ ફોર્મ વિગતવાર આપણે આવતા અંકમાં જોવાના છીએ. આ ખાસ લખવાનો હેતુ એ છે કે શીલા જેવી અનેક બહેનોના કેસ રોજબરોજ બનતા હોય છે. પરદેશમાં રહેતો પતિ અથવા પત્ની વિગતવાર માહિતી ન હોવાને કારણે અદાલતમાં કેસની કાર્યવાહી વિલંબમાં પડે છે અને તેથી રાજ્ય સરકારનો પરિપત્ર એ અનેક બહેનોને આશીર્વાદરૂપ છે. લગ્ન નોંધણી માટે રજૂ થતી લગ્ન-નોંધણી યાદીમાંના બંને પશ્કારો અથવા એક વિદેશમાં વસવાટ કરતા હોય તો લગ્ન નોંધણી યાદી સાથે રજૂ કરવાની વધારાની માહિતીના સંદર્ભમાં તથા ફોર્મની વધુ માહિતી સાથે મળીએ આવતા અંકે...